

10791 - توی مۇراسىملىرىنى سۈرەتكە تارتىش ۋە ۋىدىئوغا ئېلىش ئىسلام دىنلىزدا چەكلەنگەنمۇ؟

سۇئال

مەن يېقىندا توی قىلماقچى ئىدىم، توی مۇراسىمىنى سۈرەتكە تارتىش ۋە ۋىدىئوغا ئېلىش ئىسلام دىنلىزدا چەكلەنگەنمۇ؟ چۈنكى بىزنىڭ توی مۇراسىمىمىزنى كۆرۈشنى ئىختىيار قىلغان دوستلىرىمىز بار، مۇراسىمىنى سۈرەتكە تارتىماستىن ۋىدىئوغا ئالساق بولامدۇ؟ بۇ ھەقتە شەرئى چۈشەنچە بېرىشىڭىلارنى سورايمەن.

تەپسىلى جاۋاپ

بارلىق گۈزەل ماختاشلار جانابى ئاللاھقا خاستۇر.

توی مۇراسىملىرىدا ئاياللارنى سۈرەتكە تارتىش دىنلىزدا چەكلەنگەن ئىشلاردىندۇر، بۇ ئاپىارات بىلەن سۈرەت چېكش ياكى ۋىدىئوغا ئېلىش يولى بىلەن بولسۇن ئوخشاشلا هارامدۇر. بىلكى ۋىدىئوغا ئېلىشنىڭ گۇناھى ئېغىردۇر. سەھىھ ھەدىسلەردىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: ئايال كىشى ئېرىگە يات بىر ئايالنى خۇددى كۆرۈپ تۈرغاندەك سۈپەتلەپ بېرىشتىن چەكلەنگەن. [بۇخارى رىۋايتى]. ئەمما ۋىدىئوغا ئېلىش بولسا سۈپىتنى بايان قىلىپ بەرگىنىدىنمۇ ئوچۇقراق بولۇپ، ئۇ ئايالنى ھەقىقەتە كۆرگەندەك بولىدۇ. (يەنى خىال قىلىش حاجەتسىن). بۇ پەقەت ئاياللارنىلا سۈرەتكە ئالغاندا شۇنداق. ئەگەر ئەر-ئاياللار ئارىلىشىپ ئولتۇرىدىغان مۇراسىملار بولسا، بۇنىڭ جىنایتى سۈرەتكە تارتقانىنىڭ جىنایتىدىن ئايىرم ۋە ئېغىر بولىدۇ. كۆپىنچە ئاياللار ئادەتتە، ئولتۇرۇش ۋە توی مۇراسىمى قاتارلىق سورۇنلارغا يېغىلغاندا يېرىم يالكاج كېيمىلىرى بىلەن بىر-بىرى بىلەن بەسىلىشىدۇ، ئۇلارنىڭ مۇشۇ ھالەتلرىنى سۈرەتكە تارتىپ كىشىلەرگە تارقىتىش دېگەن گۇناھ-پاھىشە ئىشلارنى تۆۋەن كۆرۈپ كىشىلەرنى ئۇنىڭغا رىغبەتلەندۈرگەنلىكتىن ئىبارەتتۇر. گەرچە بەزى قىز-خانىمalar مۇراسىملاردا سۈرەت ياكى ۋىدىئوغا ئېلىنىشىنى ئىستىمىگەن حالدا ۋە ئۆزلىرى تۈيمىغان ھالەتتە تولۇق زىننەتلرى بىلەن سۈرەتكە چىقىپ قالىدۇ، ئۇنداقتا ئۇلار قانداق قىلىدۇ؟، ئاللاھ ئازغۇنلۇقتن توغرا يولغا ھىدaiيەت قىلغاندىن كېين سۈرەتلرى مۇراسىم فىلملىرىدا تارقىتىلغان قىز-خانىملارجۇ؟. ئۇلار قانداق قىلىدۇ؟.

شەيخ مۇھەممەد سالىھ ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: مەن يۇقىردا بايان قىلىنغان ئىشلارغا توی مۇراسىملىرىدا خەتەرلىك بولغان بەزى ئىشلارنى قوشۇپ قويماقچىمەن؛ بىزنىڭ ئاڭلىشىمىزچە، بەزى قىز-خانىمalar مۇراسىمغا كەلگەنلەرنى سۈرەتكە ئىلىۋېلىش ئۇچۇن يوشۇرۇن سۈرەت تارتىش ئاپىارتلىرىنى ئىلىپ كېلىدىكەن، ئۇلارنىڭ مەقسەتلەنگەن ياكى مەقسەتسىز

بۇ مۇراسىم سۈرەتلەرىنى كىشىلەرگە تارقىتىشقا نېمە سەۋەپ بولغانلىقىنى بىلمەيمەن، ئۇلارنىڭ بۇ ئىشىغا سۈرىتى تارتىلغان ئاياللار رازى بولارمۇ؟ مېنىڭچە هېج قانداق ئايال بۇ ئىشقا رازى بولمايدۇ، هېج كىشى ئۆزىنىڭ قىزىنىڭ ياكى ئايالنىڭ بۇ شەكىلدە سۈرەتنىڭ ئاشكارا بولىشىنى ۋە رەزىل كىشىلەرنىڭ خالىغاندا كۆرىدىغان ئويۇنچۇقى بولىشىنى ھەرگىزمۇ ياقتۇرمائىدۇ، سىلەرنىڭ بىرىڭلار ئۆزىنىڭ يېقىن توغقا نىلىرىنىڭ سۈرەتلەرىنى چىرايلىق بولسا پىتنە قوزغا يىدىغان ئۇنىڭ ئەكسىچە بولسا مەسىخىرىگە ئۇچرا يىدىغان بولىشىغا رازى بولامسىلەر؟!.

بۇنىڭدىنمۇ ناچار بولغىنى: بەزى ئەخلاقسىزلار توىي مۇراسىمىنى ئەمەلىي سۈرەتكە ئېلىش ئۇچۇن يوشۇرۇن ۋىدىئۇ ئاپپاراتلىرىنى ئىلىپ كېلىپ سۈرەتكە ئىلىپ خالىغاندا ئۆزى ۋە باشقىلارغا كۆرسىتىدىكەن، يەنە بەزى يۇرتىلاردا بىر بۆلەك ياشالار توىي مۇراسىملىرىدا ئايىرم ياكى ئاياللار بىلەن ئارىلىشىپ بىرگە تۇرۇپ سۈرەتلەرگە ئېلىشىدىكەن، ئەقلى هوشى جايىدا ۋە شەرىئەت ھۆكۈملەرىنى بىلىدىغان كىشىلەر بۇنداق ئىشنىڭ چەكلەنگەن ھارام ئىش ئىكەنلىكىدىن شەك قىلمايدۇ، بۇ مىللە غۇرۇرىنى يوقىتىپ دىنسىزلارغا ئەگىشىپ ئەخلاقسىزلىقنىڭ ئەڭ تۆۋەن قاتلىمىغا چۈشۈپ كەتكەنلىكتۇر.

ئەرەبستاننىڭ ئۇنىيەزە شەھىرىدىكى چوڭ مەسچىتتە بىر جۇمە كۈنى: توىي مۇراسىمدا چەكلەنگەن ئىشلار دېگەن تېمىدا سۆزلەنگەن خۇتبىدا شەيخ مۇنداق دېگەن: توىي مۇراسىمىنى ئاپپارات بىلەن سۈرەتكە ئېلىشنىڭ قەبىھ-ناچار ئىش ئىكەنلىكىدىن، ئۆزلىرىنىڭ ھەدە-سىڭاللىرى، ئاياللارى ۋە قىزلىرىنىڭ سۈرەتلەرىنى رەزىل كىشىلەرنىڭ خالىغاندا كۆڭۈل ئاچىدىغان ئويۇنچۇقى بولىشىغا مۇمن تۈگۈل ئەقلى جايىدا كىشىلەرمۇ رازى بولمايدۇ ۋە بۇنىڭ چەكلەنگەن ئىش ئىكەنلىكىدىن شەك قىلمايدۇ، بۇنىڭدىنمۇ ناچار بولغىنى ۋىدىئۇغا ئىلىش بولۇپ بۇ ئاڭلىغۇچى ۋە كۆرگۈچىگە جانلىق سۈرەتنى نامايندە قىلىدۇ، بۇنداق ئىشنى ئىمانلىق، ھاياللىق، دىندا مۇستەھكم تۇرىدىغان، ئەقىل پاراسەتلەك، مىللە غۇرۇرى بولغان كىشىلەرنىڭ ھەممىسى ئىنكار قىلىدۇ ۋە چەكلەيدۇ. [ئىككى ھەرمدىكى ئالىمالارنىڭ پەتىۋاسى ناملىق ئەسەر 439-بەتكە مۇراجىئەت قىلىنسۇن].

خۇلاسە: توىي-توكۇنلەرde خاتىرە ئۇچۇن سۈرەت ۋە ۋىدىئۇغا ئىلىش دىنلىمىزدا چەكلەنگەن ئىشلاردىن ھېسابلىنىدۇ.